

Utförande

1. Kontrollera att provtagaren är väl rengjord, gängorna infettade och O-ringarna oskadade.
2. Montera ihop provtagaren. Skruva upp provtagaren på spindeln till sitt översta läge. Dra inte åt för hårt. En för hårt dragen spindelmutter medför risk att den nyper och att provtagningspetsen inte öppnas vid provtagningen.
3. För in provhylsan i det nedre huset efter att provtagarhusen monterats.
4. Montera in en slutare om det finns risk för att provet rinner ut, t.ex. i ensartad sand under grundvattenytan.
5. Skruva på spetsmanteln
6. Driv ned provtagaren till avsedd provtagningsnivå. Se till att stängerna inte vrids under neddrivningen eftersom spetsen öppnas vid vridning (antingen medurs eller moturs beroende på om provtagaren är tillverkad för vänster- eller högergängade förlängningsstänger). Då provtagningen påbörjas skall provtagarens spets befinna sig 100 mm över provtagningsnivån.
7. Gör en markering på borrhålen innan provtagningen påbörjas. Vrid därefter stängerna 30 hela varv (medurs eller moturs). Om provtagaren *inte* stansar ut provet märks detta genom att stängerna rör sig uppåt. Tryck eller slå då försiktigt på stängerna så att markeringen förblir på ursprunglig nivå. Driv för säkerhets skull ned provtagaren ytterligare 100 – 200 mm efter avslutad vridning.
8. Dra upp provtagningspetsen försiktigt och rakt upp utan vridning. Skruva av spetsmanteln och plocka bort eventuellt slutarbleck. Dra ut provhylsan, förslut den med lock och lägg den i en plastpåse med etikett och förslut. Om hylsan inte är helt fylld ska hålrummet fyllas med trassel eller liknande.
9. Fyll i uppgifterna om provet på etiketten.
10. Om det inte går att dra ut provhylsan får innehållet i hylsan skrapas ut och läggas löst i plastpåsen. Normalt går det sedan lättare att få loss provhylsan.

Provtagaren skall rengöras ofta eftersom finmaterial som tränger in kan skada utrustningen och mekanismens funktion.

Protokoll

Protokoll för provtagning med provtagningspets förs på samma sätt som vid kannprovtagning. Exempel se **Figur 8.20**.

8.4.5 Moränprovtagare

Genomströmningsprovtagare 45 mm

Genomströmningsprovtagaren är försedd med en ringborrkrona och ett hål i ena väggen, se **Figur 8.22**. Provtagaren borrar ner. Vid nedborrningen vandrar det lossborrade materialet in genom eggen och fortsätter ut genom hålet i provtagarens sida.

När önskat provtagningsdjup har nåtts, dras provtagaren upp. Materialet från detta djup stannar i de flesta fall kvar i provtagaren. Svårigheter att få materialet att stanna kvar kan dock uppstå i ensgraderat material under grundvattenytan. Efter uppdragningen töms provtagaren.

Vid stenig jord kan inmatningshålet blockeras och man förlorar då eller får en falsk uppgift om den faktiska provtagningsnivån.